



## **REGULAMENT**

**PRIVIND DIVERSE VERIFICARI CU REFERIRE LA  
GAZELE CU EFECT DE SERA (GES)**

**SRAC-R-01-GES**

**Aprobat**

**DIRECTOR GENERAL**

**ing. Mihaela Cristea**

Editie: 2  
Revizie: 0

Data intrarii in vigoare: 29.11.2023

LISTA ACTUALIZARILOR

Editia	Revizia	Continutul modificarii	Pag. modificata	Data
1	0	Elaborare initiala		26.08.2013
1	1	Informatii suplimentare privind posibilitatea operatorului de a avea obiectii privind echipa de audit	Cap. 6.6, 6.7	28.10.2013
1	2	Actualizare conform cerinte RENAR : REGULAMENT SPECIFIC privind aplicarea standardului SR EN ISO 14065:2013 pentru organisme de verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră, Cod: RS-9 OV, Ediția din 09.09.2014. + cerinte Minister mediu + actualizare mod de tratare apeluri si reclamatii GES	toate	18.12.2015
1	3	Introducere precizari GDPR		20.05.2018
1	4	Actualizare documente de referinta : Regulament (EU) nr. 2066/2018 si Regulament delegat (UE) 2019/331 - FAR	toate	29.03.2019
1	5	Includere informatii privind Regulamentul UE 2019/1842 + Regulamentul (UE) 2020/2084 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2067 + Regulamentul de punere in aplicare (UE) 2020/2085 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2066	toate	15.01.2021
1	6	Includere cerinte standard SR EN ISO/IEC 17029:2020 si SR EN ISO 14065: 2021 Includerea cerintelor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/388 al Comisiei din 8 martie 2022 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2066	toate	01.11.2022

## 1. SCOP SI DOMENIU

1.1. Prezentul document definește regulile pe care trebuie să le respecte o organizație care solicită la SRAC verificarea:

- Raportului de emisii de gaze cu efect de seră (GES), conform Regulamentului UE nr. 2066 / 2018 modificat de Regulamentul (UE) 2020 / 2085 și de Regulamentul (UE) 2022 / 388
- Rapoartelor privind datele de referință la nivelul instalațiilor și subinstalațiilor și a Rapoartelor metodologice aferente, conform Regulament delegat (UE) 2019/331 - FAR.
- Rapoartelor privind datele unei instalații nou-intrate pentru aplicarea Rezervei pentru instalațiile nou-intrate (RNI), conform Regulamentului delegat (UE) 2019/331
- cererii de modificare a cantităților alocate cu titlu gratuit (extindere sau restrângere de capacitate), conform Regulamentului delegat (UE) 2019/331 + Documentul de orientare nr. 7 privind instalațiile nou-intrate și închiderea instalațiilor
- rapoartelor privind nivelul de activitate, conform Regulamentului (UE) 2019/1842 (NA) .

1.2. Raportul de verificare emis de SRAC este documentul care atestă ca:

- a) datele prezentate în rapoartele clientului supuse verificării sunt declarate corect (de exemplu: ca raportul nu conține denaturări semnificative);
- b) Raportul este în conformitate cu permisul EU ETS și cu planul de monitorizare pentru instalații aprobat;

## 2. DISPOZITII GENERALE

2.1. Accesul la serviciile de verificare GES oferite de SRAC este liber și nediscriminatoriu. Acesta nu este condiționat de mărimea organizației sau de apartenența acesteia la o asociație sau grup.

2.2. Serviciile de verificare GES oferite de SRAC nu includ nici o formă de consultanță pentru solicitantul verificării (cum ar fi elaborarea documentelor sau implementarea cerințelor GES).

2.3. SRAC este acreditat de către RENAR ca o entitate legală și cu răspundere juridică, care funcționează ca un organism tert, independent de organizația pe care o evaluează.

2.4. Aplicarea corectă a prezentelor reguli este verificată de către Advisory Board, comisie alcătuită din diverse părți interesate de activități de certificare/verificare, având ca obiectiv ca în componența sa să nu predomină un singur interes.

2.5. Principiile implementate și care furnizează linii directoare pentru luarea deciziilor sunt următoarele:

- imparțialitate: deciziile sunt luate pe baza dovezilor obiective de conformitate (sau neconformitate) și nu sunt influențate de alte interese sau alte părți;
- competența: aptitudinea demonstrată de personalul de verificare GES recunoscut de SRAC privind cunoașterea cerințelor de evaluare și verificare și a abilităților pentru sarcinile corespunzătoare sistemului GES;
- responsabilitate: SRAC are responsabilitatea de a evalua suficiente dovezi obiective, pe care să se bazeze decizia finală de autentificare a Raportului de verificare.
- transparența: SRAC furnizează accesul corespunzător la informații neconfidențiale referitoare la procesele de verificare GES, pentru a furniza încredere în integritatea și credibilitatea verificării.

- confidentialitate: SRAC pastreaza in mod confidential orice informatii care constituie proprietatea clientului, asigurand un echilibru intre principiile de transparenta si confidentialitate.
- raspunsul la reclamatii: reclamatiiile partilor interesate sunt intotdeauna investigate si procesate intr-un mod adecvat.

### 3. DOCUMENTE DE REFERINTA

- SR EN ISO/IEC 17029:2020 – Evaluarea conformitatii. Principii generale si cerinte pentru organismele de validare si de verificare
- SR EN ISO 14065: 2021 - Principii generale si cerinte pentru organismele care efectueaza validarea si verificarea informatiilor de mediu
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2067 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind verificarea datelor și acreditarea verificatorilor în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2084 AL COMISIEI din 14 decembrie 2020 de modificare și rectificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2067 privind verificarea datelor și acreditarea verificatorilor în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei (MRR rev.)
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2085 AL COMISIEI din 14 decembrie 2020 de modificare și de rectificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2066 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/388 al Comisiei din 8 martie 2022 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2066 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului
- Regulament delegat (UE) 2019/331 de stabilire a normelor tranzitorii pentru întreaga Uniune privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a certificatelor de emisii în temeiul articolului 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului - FAR
- Regulament de punere în aplicare (UE) 2019/1842 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește noi modalități de ajustare a alocării cu titlu gratuit a cotelor de emisii din cauza modificării nivelului de activitate
- Hotarare – privind stabilirea unor masuri pentru aplicarea Regulamentului de punere in aplicare (UE) 2019/1842 AL COMISIEI din 31 octombrie 2019 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește noi modalități de ajustare a alocării cu titlu gratuit a cotelor de emisii din cauza modificării nivelului de activitate
- Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

- Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului;
- Decizia Comisiei 2010/2/UE din 24 decembrie 2009 de stabilire, în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a unei liste a sectoarelor și subsectoarelor considerate a fi expuse unui risc important de relocare a emisiilor de dioxid de carbon;
- Hotărâre a Guvernului nr. 780 din 14/06/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare;
- GHIDURI PENTRU APLICAREA REGULAMENTELOR :
  - o MRR-GD 1 - Regulament de monitorizare și raportare – ghid general pentru instalații, versiunea din 10 februarie 2022
  - o MRR-GD 4 - Regulament de monitorizare și raportare – Linii directoare privind evaluarea incertitudinii, versiunea din 07 octombrie 2021
  - o MRR-Ex 4a - Regulament de monitorizare și raportare – Linii directoare privind evaluarea incertitudinii . Exemple, versiunea din 14 septembrie 2021
  - o MRR-GD 5 - Regulament de monitorizare și raportare – Orientări generale pentru Esantionare și Analiză, versiunea din 07 octombrie 2021
  - o MRR-Ex 5a - Regulament de monitorizare și raportare – Orientări generale pentru Esantionare și Analiză. Exemple, versiunea din 14 septembrie 2021
  - o MRR-GD 6 - Regulamentul de monitorizare și raportare – Activități privind fluxul de date și sistemul de control, versiunea din 07 octombrie 2021
  - o MRR-GD 6a - Regulamentul de monitorizare și raportare – Activități privind analiza riscurilor și control. Exemple, versiunea din 14 septembrie 2021

## 4. DEFINITII SI ABREVIERI

### 4.1 Definitii

Conform documentelor de referinta mentionate la cap.3

### 4.2 Abrevieri

- SRAC - SRAC CERT SRL
- GES - gaze cu efect de sera
- AVR rev – Regulamentul (UE) nr. 2067 / 2018
- MRR rev - Regulamentul (UE) nr. 2066 / 2018
- FAR - Regulament delegat (UE) 2019/331
- MRG - Liniile Directoare privind Monitorizarea și Raportarea (Decizia 2007/589/EC)
- MP – Plan de monitorizare a emisiilor GES
- EU ETS - schema comunitara pentru comercializarea emisiilor (EU Emissions Trading System)
- Directiva EU ETS - Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European si a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de sera in cadrul Comunitații si de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului;

## 5. CONDITII GENERALE

- 5.1.** Procesul de verificare este un proces iterativ prin care toate etapele sunt interconectate.
- 5.2.** Organizatia trebuie sa transmita la SRAC, inainte de inceperea activitatii de verificare, urmatoarele documente (conform art.10 din Regulamentul CE nr. 2067/2018):
- a) permisul de emisie de gaze cu efect de seră al operatorului, în cazul în care este vorba despre verificarea raportului de emisii al unui operator;
  - b) cea mai recentă versiune a planului de monitorizare al operatorului sau al operatorului de aeronave, precum și orice altă versiune relevantă a planului de monitorizare aprobat de autoritatea competentă, inclusiv dovezi ale aprobării respective;
  - c) cea mai recentă versiune a planului privind metodologia de monitorizare al operatorului sau al operatorului de aeronave, precum și orice altă versiune relevantă a planului privind metodologia de monitorizare, inclusiv, după caz, dovezi ale aprobării;
  - d) o descriere a activităților privind fluxul de date ale operatorului sau ale operatorului de aeronave;
  - e) evaluarea riscurilor efectuată de operator sau de operatorul de aeronave, menționată la articolul 59 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 și o prezentare generală a sistemului general de control;
  - f) după caz, evaluarea simplificată a incertitudinii, menționată la articolul 7 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul delegat (UE) 2019 / 331
  - g) procedurile menționate în planul de monitorizare aprobat de autoritatea competentă sau în planul privind metodologia de monitorizare, inclusiv procedurile corespunzătoare activităților privind fluxul de date și activităților de control;
  - h) emisiile anuale, raportul privind datele tonă-kilometru, raportul privind datele de referință sau raportul privind datele unei instalații nou-intrate, după caz, al operatorului sau operatorului de aeronave;
  - i) rapoartele privind datele de referință din perioadele de alocare precedente pentru etapele de alocare anterioare și rapoartele anuale privind nivelul de activitate din anii precedenți transmise autorității competente în sensul articolului 10a alineatul (21) din Directiva 2003/87/CE, dacă este cazul;
  - j) după caz, planul de eșantionare al operatorului, menționat la articolul 33 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066, astfel cum a fost aprobat de autoritatea competentă;
  - k) în cazul în care planul de monitorizare a fost modificat pe parcursul perioadei de raportare, o evidență a tuturor acestor modificări, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066;
  - l) după caz, raportul menționat la articolul 69 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066;
  - m) raportul de verificare din anul anterior sau din perioada de referință anterioară, după caz, atunci când SRAC nu a efectuat verificarea pentru operatorul sau operatorul de aeronave respectiv în anul anterior sau în perioada de referință anterioară, după caz;
  - n) toată corespondența relevantă cu autoritatea competentă, în special informațiile referitoare la notificarea modificărilor aduse planului de monitorizare sau planului privind metodologia de monitorizare, după caz;
  - o) informații privind bazele de date și sursele de date utilizate în scopul monitorizării și raportării, inclusiv cele furnizate de Eurocontrol sau de alte organizații relevante;
  - p) în cazul în care verificarea vizează raportul de emisii al unei instalații care realizează stocarea geologică a gazelor cu efect de seră într-un sit de stocare autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE, planul de monitorizare solicitat de directiva în cauză și rapoartele necesare în temeiul articolului 14 din directivă, care acoperă cel puțin perioada de raportare a raportului de emisii care trebuie verificat;

- q) după caz, aprobarea autorității competente pentru a nu efectua vizite la fața locului la instalații în temeiul articolului 31 alineatul (1);
- r) dovezi ale operatorului care să demonstreze respectarea pragurilor de incertitudine pentru nivelurile stabilite în planul de monitorizare;
- s) orice alte informații relevante necesare pentru planificarea și efectuarea verificării.

**5.3.** Organizația trebuie să transmită la SRAC, înainte de începerea activității de verificare a datelor de referință la nivelul instalațiilor și subinstalațiilor, precum și a planului metodologic de monitorizare aferent, cel puțin următoarele documente:

- Chestionarul pentru colectarea datelor (în formatul valabil pentru statul membru în care se află instalația);
- raportul metodologic;
- autorizația, planul de monitorizare aprobat (nu sunt valabile pentru instalația care va fi inclusă în EU ETS numai începând cu anul 2013) și alte autorizații relevante (în special, autorizațiile primite conform Directivei 2008/1/EC);
- descrierea instalației (inclusiv o diagramă simplificată, acolo unde este necesară pentru clarificare), în cazul în care aceasta nu este inclusă într-unul din documentele de mai sus;
- în cazul în care chestionarele pentru colectarea datelor conțin numai date agregate referitoare la emisii, vor fi anexate rapoartele de emisii verificate pentru anii din perioada de referință;
- orice alt document relevant care ajută verificatorul în înțelegerea activităților efectuate în cadrul instalației, precum analiza riscului efectuată de operator (dacă este disponibilă), documentele privind fluxul de date și procedurile de control aplicate, descrierile sistemelor informatice aplicate etc.

**5.4.** Verificatorul trebuie să ia ca punct de plecare planul de monitorizare aprobat de către autoritatea competentă / Planul metodologic aferent Raportului de date de referință. În timpul procesului de verificare, verificatorul trebuie să verifice rapoartele de emisii și datele față de permisul EU ETS, acolo unde este aplicabil, și planul de monitorizare aprobat.

**5.5.** Domeniul verificării depinde în mare măsură de gradul în care planul de monitorizare aprobat a acoperit toate elementele MRR / Planul metodologic a acoperit cerințele FAR.

**5.6.** În cazul Rapoartelor de emisii, pot apărea trei situații:

- a) Planul de monitorizare aprobat este complet, corect implementat și aliniat cu MRR – în acest caz, verificatorul va verifica raportul de emisii față de planul de monitorizare aprobat.
- b) Planul de monitorizare aprobat nu este corect implementat sau nu este aliniat cu MRR - în acest caz, verificatorul ia ca punct de plecare planul de monitorizare aprobat și evaluează dacă planul de monitorizare a fost implementat corect și este actualizat. Dacă neconformarea cu MRR este asociată cu exactitatea datelor emisiilor, verificatorul trebuie să țină cont de acest lucru și să ia în considerare dacă aceasta este o denaturare.
- c) Planul de monitorizare aprobat este prea limitat și nu furnizează un punct de plecare adecvat pentru verificarea raportului de emisii - în acest caz, verificatorul trebuie să decidă în mod normal că raportul de emisii nu poate fi verificat. În asemenea cazuri verificatorul trebuie să sfătuiască operatorul să contacteze cât mai repede posibil autoritatea competentă.

**5.7.** În toate situațiile verificatorul trebuie să verifice și să evalueze:

- a) dacă datele privind emisiile din raportul de emisii sunt corecte, deoarece obiectivul verificării este asigurarea că datele privind emisiile au fost monitorizate în conformitate cu MRR și că date sigure și corecte referitoare la emisii sunt raportate (conformitate cu Articolul 14(3) din Directiva EU ETS);
- b) dacă planul de monitorizare aprobat este implementat și actualizat;



- c) daca limitele operatorului instalatiei (fluxuri de surse, surse de emisii etc.) sunt definite corect in planul de monitorizare aprobat din moment ce acestea pot afecta datele referitoare la emisii.

5.8. In cadrul verificarii, verificatorul evalueaza dovezile colectate ca rezultat al procesului de verificare și exprima o concluzie in raportul de verificare.

## 6. OFERTARE – CONTRACTARE – ANUNTARE AUDIT

- 6.1. Clientul care doreste oferta pentru verificarea Raportelor GES, descara de pe site-ul SRAC ([www.srac.ro](http://www.srac.ro)) sau solicita telefonic sau prin e-mail la SRAC un formular pentru „Cererea de verificare GES” .
- 6.2. Cererea de verificare completata poate fi transmisa la SRAC prin: fax (021.313.23.80); poșta (O.P. 62, C.P. 10, sector 1, București) sau e-mail ([sales@srac.ro](mailto:sales@srac.ro)).
- 6.3. In cazul in care cererea este destinata incheierii contractului de verificare GES, se va transmite obligatoriu cu semnatura și ștampila reprezentantului legal.
- 6.4. Dupa analiza datelor de la client, o persoana din cadrul depart. contractare intocmeste oferta/contract GES, care va fi analizata si aprobata intern și va fi trimisa clientului.
- 6.5. Daca oferta a fost acceptata de client, se intocmeste „Contractul de verificare emisii GES”.
- 6.6. Inainte de inceperea procesului de verificare, clientul primeste de la SRAC, componenta echipei de verificare in vederea acceptarii acesteia.
- 6.7. Daca exista obiectii privind membrii echipei de verificare din partea societatii / operatorului, acesta poate solicita schimbarea unui membru sau a echipei in intregime, cu justificarea acestei solicitari.

## 7. PROCEDURA DE VERIFICARE GES

Verificatorul trebuie sa desfașoare urmatoarele activitati la etapa de verificare:

- Analiza strategica;
- Analiza riscului;
- Planul de verificare;
- Analiza procesului (parte principala a verificarii);
- Finalizarea verificarii și constatari.

Verificarea datelor emisiilor GES nu include conceptul de supraveghere continua așa cum este utilizat in certificarea sistemelor de management.

### 7.1. Analiza strategica

7.1.1. La inceputul verificarii, se evalueaza amploarea si complexitatea sarcinilor de verificare efectuand o analiza strategica a tuturor activitațiilor relevante pentru instalație

7.1.2. Analiza strategica reprezinta o parte a procesului de verificare in care verificatorul realizeaza urmatarii pași:

- verifica Autorizatia de emisie de gaze cu efect de sera a operatorului;
- verifica cea mai recenta versiune a planului de monitorizare al operatorului, precum și alte versiuni relevante ale planului de monitorizare aprobat de autoritatea competenta, inclusiv dovezi ale aprobarii respective / Raportul metodologic aferent Raportului de date de referinta
- verifica detaliile specifice ale metodei de monitorizare prevazute in planul de monitorizare respectiv / in Raportul metodologic aferent Raportului de date de referinta
- cunoaste care este categoria instalației;



- e) cunoaste fluxurile de surse si sursele de emisii GES prezente in instalatie, echipamentul de masurare utilizat pentru a monitoriza sau masura datele de activitate, originea si aplicarea factorilor de emisie si a factorilor de oxidare/de conversie, orice alte date utilizate pentru a calcula sau masura emisiile instalatiei;
  - f) verifica daca exista o descriere a activitaților privind fluxul de date ale operatorului precum si sistemul de control al acestuia, inclusiv organizarea generala in materia monitorizarii si raportarii;
  - g) verifica daca a fost trimisa evaluarea riscurilor efectuata de operator și o schița a sistemului general de control
  - h) verifica daca au fost trimise procedurile menționate in planul de monitorizare aprobat de autoritatea competenta / Raportul metodologic aferent Raportului de date de referinta, inclusiv procedurile corespunzatoare activitaților privind fluxul de date și activitaților de control;
  - i) verifica raportul GES al operatorului
  - j) verifica dupa caz, planul de eșantionare al operatorului, astfel cum a fost aprobat de autoritatea competenta;
  - k) verifica, in cazul in care planul de monitorizare a fost modificat pe parcursul perioadei de raportare, daca exista o evidența a tuturor acestor modificari;
  - l) verifica raportul de verificare din anul anterior, in cazul in care verificarea nu a fost efectuata de SRAC pentru operatorul respectiv in anul anterior
  - m) toata corespondența relevanta cu autoritatea competenta, in special informațiile referitoare la notificarea modificarilor aduse planului de monitorizare;
  - n) informații privind bazele de date și sursele de date utilizate in scopul monitorizarii și raportarii, inclusiv cele furnizate de Eurocontrol;
  - o) pragul de semnificație aplicabil instalatiei
  - p) daca adresa la care se afla informațiile și datele referitoare la emisiile GES este diferita de adresa instalatiei .
- 7.1.3. Procesul de verificare nu va demara pana cand nu au fost obtinute și evaluate informatii relevante suficiente pe care sa se bazeze analiza strategica.

## **7.2. Analiza riscului**

- 7.2.1. Scopul analizei riscului este sa evalueze nivelul posibil de risc al unei denaturari semnificative sau al unei neconformitati semnificative in raportul operatorului, pentru a permite proiectarea unei verificari eficiente, inclusiv desemnarea personalului competent și calificat corespunzator.
- 7.2.2. Verificatorul analizeaza informatiile disponibile pentru a determina unde sunt cele mai mari nivele de risc.
- 7.2.3. Verificatorul identifica riscurile de control, riscurile de detectie și riscurile inerente și asigura ca incercarile controalelor pentru a sustine declaratia operatorului privind emisiile și operarea acestora in perioade relevante reflecta riscurile identificate.
- 7.2.4. Implementarea incorecta a activitatilor de control prevazute in planul de monitorizare aprobat poate conduce la neconformitati.

## **7.3. Planul de verificare**

- 7.3.1. Planul de verificare servește ca mijloc de monitorizare și inregistrare a progresului activitatilor de verificare și a domeniului unor asemenea activitati.

- 7.3.2. Planul de verificare este elaborat în funcție de informațiile obținute și de riscurile identificate pe parcursul analizei strategice și al analizei riscurilor, care să includă cel puțin:
- un program de verificare care descrie natura și sfera activităților de verificare, precum și perioada și modul în care urmează să se desfășoare aceste activități;
  - cerințe de verificare a activităților de control;
  - un plan de esantionare a datelor care stabilește dimensiunea esantionului și activitățile de esantionare referitoare la emisiile agregate din raportul de emisii al operatorului.
- 7.3.3. Planul de verificare este elaborat și pus în aplicare astfel încât riscul de verificare să fie redus la un nivel acceptabil pentru a obține o asigurare rezonabilă că raportul operatorului nu conține inexactități materiale.
- 7.3.4. Verificatorul șef desemnat trebuie să asigure o comunicare eficientă cu clientului pentru :
- să confirme planul de verificare, inclusiv obiectivele, sfera și criteriile de verificare;
  - să descrie clientului cum se vor efectua activitățile de verificare;
  - să confirme canalele de comunicare și
  - să ofere clientului ocazia de a pune întrebări.
- 7.3.5. Acolo unde sistemul informațional computerizat este un soft comandat (nestandardizat) este necesară includerea în echipa de verificare a unui specialist în tehnologia informației/ inginerie software.
- 7.3.6. Planul de esantionarea :
- În momentul verificării conformității activităților și procedurilor de control menționate sau în momentul efectuării verificărilor, verificatorul poate utiliza metode de esantionare specifice unei instalații sau unui operator de aeronave cu condiția ca, pe baza analizei riscurilor, esantionarea să fie justificată.
  - În cazul în care verificatorul identifică o neregularitate sau o inexactitate pe parcursul esantionării, acesta solicită operatorului sau operatorului de aeronave să explice cauzele principale ale neregularității sau inexactității respective, în vederea evaluării impactului acesteia asupra datelor raportate.
- 7.3.7. În funcție de rezultatul evaluării respective, verificatorul stabilește dacă sunt necesare activități de verificare suplimentare, dacă trebuie marită dimensiunea esantionului și partea populației de date care trebuie corectată de operator sau de operatorul de aeronave.
- 7.3.8. Stabilirea unui plan de esantionare trebuie tratat ca un proces iterativ, deoarece abordarea prelevării sau probele de informații alese trebuie să fie schimbate atunci când sunt identificate punctele slabe, informații GES și problemele legate de relevanță, în timpul verificării.
- 7.4. Analiza procesului (principala parte a verificării)**
- 7.4.1. Verificatorul trebuie să implementeze planul de verificare utilizând procesele de auditare standard ale analizei de documente, interviul, observația și coroborarea ca și utilizarea datelor și informațiilor din surse de informare externă, acolo unde sunt furnizate informații relevante.
- 7.4.2. Scopul analizei procesului este de a colecta și documenta dovezi pentru a argumenta opinia de verificare la care a ajuns verificatorul.
- 7.4.3. Analizei procesului constă în două elemente:
- evaluarea implementării planului de monitorizare aprobat și a actualizării / Planului metodologic aferent raportului de date de referință;
  - verificarea datelor de monitorizare (date de verificare) inclusiv confirmarea validității informațiilor utilizate de către operator pentru a calcula nivelul de incertitudine așa cum este stabilit în planul de monitorizare aprobat.

#### 7.4.4. Activitățile de verificare

Verificatorul GES pune în aplicare planul de verificare și verifică, pe baza analizei riscurilor, punerea în aplicare a planului de monitorizare aprobat de autoritatea competentă:

- a) activitățile privind fluxul de date și sistemele utilizate în cadrul fluxului de date, inclusiv sistemele de tehnologie a informațiilor;
- b) dacă activitățile de control ale operatorului sau ale operatorului de aeronave sunt documentate, aplicate și menținute în mod corespunzător și dacă acestea sunt eficiente în a reduce riscurile inerente;
- c) dacă procedurile enumerate în planul de monitorizare sunt eficiente în a reduce riscurile inerente și riscurile de control și dacă procedurile sunt puse în aplicare, documentate suficient și menținute în mod corespunzător.
- d) dacă datele din raportul operatorului sau al operatorului de aeronave, ( urmărind datele până la sursele primare de date, verificând datele în comparație cu sursele de date externe, efectuând concilierii, verificând pragurile privind datele adecvate și refacând calculele) sunt corecte.

#### 7.5. Vizite la fața locului

7.5.1. Vizitele la sediu pot include următoarele:

- a) controlul vizual privind existența surselor de emisii etc.;
- b) aderarea la principiul completitudinii;
- c) esanționarea la fața locului a operatorului unei instalații sau de aeronava pentru a audita conformarea implementării planului de monitorizare aprobat;
- d) esanționarea la sediul central sau la un sediu regional al instalației dacă acesta este locul în care datele privind emisiile sau datele tona-kilometru sunt pastrate sau procesate (în majoritatea cazurilor instalația ar trebui mereu vizitată); și
- e) esanționarea la orice altă locație (de ex. locațiile furnizorilor) la care activitatea de verificare a datelor poate fi necesară.

7.5.2. Într-unul sau mai multe momente oportune în cursul procesului de verificare, verificatorul GES efectuează o vizită la fața locului pentru a evalua funcționarea dispozitivelor de măsurare și a sistemelor de monitorizare, pentru a lua interviuri, precum și pentru a colecta suficiente informații și dovezi care să-i permită să stabilească dacă raportul operatorului sau al operatorului de aeronave nu conține inexactități materiale.

7.5.3. Operatorul sau operatorul de aeronave permite accesul verificatorului la siturile sale (conform condițiilor contractuale).

7.5.4. În scopul verificării raportului operatorului, verificatorul trebuie, de asemenea, să recurgă la o vizită la fața locului pentru a evalua limitele instalației, precum și includerea tuturor fluxurilor de surse și a surselor de emisie.

7.5.5. În cazul în care adresa la care se afla informațiile și datele referitoare la emisiile GES este diferită de adresa instalației, timpul necesar pentru deplasare nu este inclus în timpul de audit calculat.

7.5.6. Deoarece toți operatorii de instalații sau de aeronava trebuie să înainteze rapoartele lor de emisii sau de date tona-kilometru verificate, până la 31 martie a anului următor (sau mai devreme dacă Autoritatea Competentă solicită astfel), verificatorii trebuie să își raspândească activitatea pe tot parcursul anului pentru a evita presiunea privind încheierea verificării și formularea raportului de verificare.

7.5.7. Verificarea finală a datelor nu poate avea loc decât atunci când toate datele sunt disponibile, care în mod normal ar fi din luna ianuarie a anului următor. Totuși, verificarea datelor poate fi declarată când sunt disponibile câteva date.

## 7.6. Finalizarea verificarii si constatarii. Concluzii bazate pe constatările verificării

In momentul in care finalizeaza verificarea si analizeaza informațiile obținute pe parcursul acesteia, verificatorul GES:

- a) verifica datele finale furnizate de operatorul sau de operatorul de aeronave, inclusiv datele care au fost ajustate pe baza informațiilor obținute pe parcursul verificării;
- b) examineaza justificarile oferite de operator sau de operatorul de aeronave pentru orice diferențe dintre datele finale si datele furnizate anterior;
- c) examineaza rezultatul evaluării pentru a stabili daca planul de monitorizare aprobat de autoritatea competenta, inclusiv procedurile descrise in planul respectiv, au fost puse in aplicare in mod corect;
- d) evalueaza daca riscul de verificare este suficient de scazut pentru a se putea obține o asigurare rezonabila;
- e) se asigura ca au fost adunate suficiente dovezi pentru a putea furniza un aviz de verificare care sa ofere o asigurare rezonabila ca raportul nu conține inexactități materiale;
- f) se asigura ca procesul de verificare este inregistrat in intregime in documentația interna de verificare si ca poate fi emisa o decizie finala in raportul de verificare.

## 7.7. Denaturari si neconformități

### 7.7.1. Denaturari si Neconformități

- a) Denaturarile sunt asociate tuturor informațiilor pe care un operator trebuie sa le prezinte in raportul anual de emisii sau in raportul de date tona-kilometru.
- b) Intrucat neconformitățile pot avea un efect asupra valorilor totale din rapoarte, neconformitățile ar putea sa se suprapuna cu denaturari indiferent daca au sau nu un efect semnificativ.
- c) O neconformitate semnificativa nu este dependenta de pragul de semnificație.
- d) O denaturare semnificativa exista cel puțin daca urmatoarele praguri de semnificație au fost depasite:
  - a) 5% pentru operatorii instalațiilor de categoria A si B sau de aeronava cu emisii anuale  $\leq$  500 kilotone CO<sub>2</sub>;
  - b) 2% pentru operatorii instalațiilor de categoria C sau de aeronava cu emisii anuale  $>$ 500 kilotone CO<sub>2</sub>;
- e) Denaturarile semnificative nu sunt asociate exclusiv pragurilor de semnificație.
- f) In anumite cazuri denaturarile sub pragurile de semnificație pot fi privite ca denaturari semnificative, pentru ca acestea ar putea schimba raționamentul autorității competente.
- g) In cazurile in care aceasta conduce la o subestimare a emisiilor si la o supraestimare a datelor tona-kilometru, chiar si asemenea erori mici pot fi considerate semnificative.
- h) Daca un operator refuza sa corecteze erorile detectabile si corectabile, un verificator poate refuza raportul de verificare sau poate furniza o opinie de verificare ca raportul de emisii sau raportul de date tona-kilometru nu este satisfactor.
- i) Evaluarea ca o denaturare sau o neconformitate are sau nu implicare semnificativa este dependenta de circumstanțe. Este dificil sa se elaboreze in prealabil linia exacta privind ce constituie o neconformitate semnificativa sau o neconformitate fara un efect semnificativ.
- j) In funcție de circumstanțe, neconformitățile semnificative ar putea fi:
  - a) etalonarea incorecta /esecul de a efectua etalonarea sau intreținerea care ar avea un impact asupra datelor de emisii;

- b) esecul de a aplica corecții și acțiuni corective atunci când echipamentul nu funcționează în mod corespunzător;
  - c) neefectuarea unei actualizări a analizei de incertitudine asociată abordării de retragere;
  - d) esecul de a instala un instrument de măsurare corespunzător la timp;
  - e) esecul de a utiliza formule de calcul corecte;
  - f) esecul de a include surse, fluxuri și zboruri;
  - g) esecul de a utiliza un laborator acreditat așa cum este specificat în planul de monitorizare aprobat;
  - h) esantionare nereprezentativă pentru analize.
- k) Factori care pot determina dacă o denaturare sau o neconformitate are un efect semnificativ:
- a) o denaturare depășește pragul de semnificație;
  - b) grupul de denaturări depășește pragul de semnificație;
  - c) dacă neconformitatea sau denaturarea poate fi rectificată. Dacă neconformitățile sau denaturările nu pot fi rectificate într-un interval scurt sau nu pot fi rectificate deloc, un verificator ar putea considera aceasta ca o neconformitate semnificativă sau o denaturare semnificativă în special dacă aceasta are un impact asupra datelor de emisii sau a datelor tona-kilometru;
  - d) posibilitatea reparației împreună cu impactul asupra datelor de emisii sau a datelor tona-kilometru;
  - e) durata de existență a acelei denaturări sau neconformități: de ex. o neconformitate în asigurarea calității și în procedurile de control nu a fost încă abordată de câțiva ani de către operator și de aceea s-a dezvoltat într-o denaturare sau o neconformitate care nu mai este acceptabilă pentru verificator din moment ce aceasta ar putea afecta de exemplu datele de emisii sau datelor tona-kilometru.

#### 7.7.2. Responsabilitățile verificatorului privind denaturările și neconformitățile

- a) Atunci când se verifică raportul de emisii sau raportul de date tona-kilometru verificatorul trebuie să ia planul de monitorizare aprobat ca punct de plecare și trebuie să vadă dacă există un act sau o omisiune a unui act contrar planului de monitorizare aprobat.
- b) Totuși sarcina principală a verificatorului este de a controla dacă datele din raportul de emisii sau din raportul de date tona-kilometru sunt corecte.
- c) Obiectivul verificării este de a asigura ca emisiile au fost monitorizate potrivit îndrumărilor și ca date sigure și corecte de emisii vor fi raportate conform Articolului 14(3) al Directivei EU ETS.
- d) Verificatorul are următoarele responsabilități cu privire la denaturări și neconformități:
  - a) Verificatorul trebuie să controleze dacă datele din rapoarte au fost determinate ca fiind conforme cu permisul EU ETS, acolo unde este aplicabil, cu planul de monitorizare aprobat, legislația națională relevantă. Omisiunile, interpretările greșite și erorile din rapoarte trebuie considerate ca denaturări;
  - b) Verificatorul trebuie să determine denaturările și neconformitățile evaluând dacă planul de monitorizare a fost implementat să susțină determinarea neconformităților și să vadă dacă planul de monitorizare este actualizat. Acestea ar putea fi de exemplu:
    - neimplementarea procedurilor pentru activitățile specifice de control (de ex. proceduri externalizate);
    - neetalonarea echipamentului de măsurare.
  - c) Verificatorul trebuie să vadă dacă există un act sau o omisiune a unui act contrar planului de monitorizare aprobat și să identifice acest lucru ca o neconformitate indiferent dacă are sau nu un efect semnificativ. Acestea ar putea privi de exemplu:

- metodologia de monitorizare utilizata de operator nu este conforma cu metodologia de monitorizare aprobata asa cum este prezentata in planul de monitorizare;
  - implementarea incorecta a activitaților specifice de control.
- d) Daca verificatorul gaseste o situație care nu este conforma cu Regulamentul nr. 601/2012 sau cu Directiva EU ETS si care nu a fost descrisa in planul de monitorizare aprobat, si care nu are nici un impact asupra datelor din rapoarte, operatorul trebuie informat si sa i se recomande sa conformeze acea situație.
- e) In cazurile in care verificatorul identifica denaturari in datele si in raportul de emisii sau suplimentar, pentru operatorul de aeronava, raportul de date tonakilometru, verificatorul trebuie sa solicite informații suplimentare de la operator pentru a rezolva problema.
- f) Daca informațiile suplimentare nu clarifica dubiile asupra datelor si denaturarilor nesoluționate si asupra neconformitaților care conduc (individual sau in ansamblu) la denaturari semnificative sau neconformități semnificative, atunci verificatorul trebuie sa declare ca raportul de emisii sau raportul de date tona-kilometru nu a fost verificat in mod satisfactor.
- g) Operatorul va trebui sa inainteze aceasta problema autoritații competente.

De exemplu:

Daca un contor, a deviat de la etalonare in timpul perioadei de raportare, atunci verificatorul isi poate forma o opinie daca aceasta poate avea un impact semnificativ asupra datelor. Daca are, atunci operatorul de instalație sau de aeronava poate propune o ajustare pentru abatere si daca ajustarea propusa este considerata adecvata de catre autoritatea competenta, verificatorul poate lua in considerare atunci orice eroare ramasa ca fiind nesemnificativa si va emite un raport de verificare satisfactor.

- h) Verificatorul GES trebuie sa raporteze operatorului toate neconformitațiile si denaturarile de pe parcursul procesului de verificare (daca sunt semnificative sau nu) si sa le inregistreze in „Neconformitati si denaturari identificate”, cod SRAC-PS-13GES.09.
- i) Cand se raporteaza in timpul procesului de verificare, verificatorul trebuie sa recomande si sa permita operatorului sa corecteze denaturarile si neconformitațiile care pot fi rectificate, care au sau ar putea avea un efect asupra datelor din raportul de emisii sau pentru raportul de date tona-kilometru al operatorului de aeronava.
- j) Aceasta trebuie efectuata cat mai curand posibil astfel incat verificatorul sa poata analiza modificarile finale inainte de 31 martie.
- k) Denaturarile si neconformitațiile rezolvate pana la 31 martie trebuie inregistrate si documentate in Raportul intern de verificare GES, cod SRAC-PS-13GES.08 (prezentarea acestora in raportul de verificare nu este necesara).
- l) Daca denaturarile sau neconformitațiile nu pot fi rectificate cel tarziu pana la 31 martie (cand se semneaza raportul de verificare), verificatorul trebuie sa evalueze daca aceste denaturari sau neconformități sunt semnificative.
- m) Denaturarile semnificative sau neconformitațiile semnificative din raportul de emisii sau pentru raportul de date tona-kilometru al operatorilor de aeronava trebuie sa conduca la refuzul de a verifica raportul de emisii sau raportul de date tona-kilometru sau la o opinie de verificare din raportul de verificare ca raportul de emisii sau raportul de date tona-kilometru nu este satisfactor.
- n) Neconformități nesemnificative si denaturari nesemnificative care raman nesoluționate dupa 31 martie trebuie adresate de catre operator in conformitate cu legislația naționala si in cadrul unei perioade de timp stabilita de autoritatea competenta.
- o) Neconformitațiile nesemnificative si denaturarile nesemnificative trebuie urmarite la urmatoarea verificare pentru a controla ca:
- a) operatorul instalației sau de aeronava a intrepris acțiuni corective;



- b) daca nu s-a intreprins nicio acțiune, verificatorul trebuie sa evalueze daca aceasta conduce spre o neconformitate semnificativa sau o denaturare semnificativa asociata urmatorului raport de emisii;
- c) in cazuri de neconformitate nesemnificativa sau denaturare nesemnificativa verificatorul trebuie sa raporteze neconformitatea sau denaturarea catre operatorul instalației sau de aeronava pentru a inainta raportul catre autoritatea competenta.

**Nota:** *Daca operatorul nu a intreprins nicio acțiune, autoritatea competenta este responsabila de orice sancțiune, si nu verificatorul.*

## 7.8. Raportarea verificatorului

7.8.1. Pe baza informațiilor colectate pe parcursul verificării, verificatorul emite pentru operator sau operatorul de aeronave Raport de verificare GES .

7.8.2. Raport de verificare GES include cel puțin una dintre următoarele constatari:

- a) raportul este considerat satisfactor in urma verificării – acesta poate fi considerat satisfactor doar daca nu conține inexactități materiale in urma verificării.
- b) raportul operatorului sau al operatorului de aeronave conține inexactități materiale care nu au fost corectate inainte de emiterea raportului de verificare;
- c) sfera verificării este prea limitata in temeiul articolului 28, iar verificatorul nu a putut obține suficiente dovezi pentru a emite un aviz de verificare care sa ofere o asigurare rezonabila ca raportul nu conține inexactități materiale;
- d) neregularitățile, luate individual sau agregate cu alte neregularități, nu ofera suficienta claritate si impiedica verificatorul sa declare cu o asigurare rezonabila ca raportul operatorului sau al operatorului de aeronave nu conține inexactități materiale.

7.8.3. Operatorul sau operatorul de aeronave inainteaza Raport de verificare GES autorității competente impreuna cu raportul operatorului sau al operatorului de aeronave in cauza.

7.8.4. Verificatorul descrie inexactitățile si neregularitățile suficient de detaliat in raportul de verificare pentru a permite operatorului sau operatorului de aeronave, precum si autorității competente, sa înțeleaga următoarele:

- a) dimensiunea si natura inexactității sau a neregularității respective;
- b) motivul pentru care inexactitatea are sau nu efect material;
- c) elementul din raportul operatorului sau al operatorului de aeronave de care se leaga inexactitatea sau elementul din planul de monitorizare de care se leaga neregularitatea in cauza.

## 7.9. Programul activitatilor de verificare

7.9.1. In acelasi timp cu transmiterea Raportului de verificare la client, SRAC, prin dep. Relatii clienti informeaza clientul prin adresa scrisa, privind calendarul urmatoarelor activitati de verificare, conform contractului stabilit cu clientul.

## 7.10. Introducerea in registru a valorii emisiei

7.10.1. In conformitate cu articolul 51 al Regulamentului de Inregistrare, verificatorul trebuie sa aprobe intrarile relevante in registrul EU ETS asociat emisiilor GES finale verificate pentru perioada in cauza si pentru alte activități relevante.

7.10.2. Conducerea SRAC a desemnat pentru aceasta activitate pe managerul de produs GES.

## 7.11. Verificarea suplimentara a datelor si emiterea Raportului de verificare revizuit

7.11.1. Uneori verificatorul trebuie sa efectueze o verificare suplimentara pentru a emite un raport de verificare revizuit.

7.11.2. Verificarea suplimentara poate avea ca scop :



- a) verificarea inchiderii neconformitatilor si a eficacitatii actiunilor corective intreprinse (daca este cazul).
- b) Verificarea unor eventuale completari solicitate de verificator, in cazul in care s-a identificat o eroare in raportul de verificare sau in raportul operatorului sau al operatorului de aeronave dupa ce verificatorul GES a inaintat raportul de verificare catre operator sau operatorul de aeronave pentru a fi transmis mai departe autoritații competente;
- c) Verificarea unor eventuale completari solicitate de autoritatea competenta, in cazul in care s-a identificat o eroare in raportul de verificare sau in raportul operatorului sau al operatorului de aeronave dupa ce verificatorul GES a inaintat raportul de verificare catre operator sau operatorul de aeronave si a fost transmis mai departe autoritații competente;

7.11.3. In acest caz, se emite un Raport de verificare a emisiilor de GES revizuit, care poate avea :

- a) aceeasi structura cu „Raport de verificare a emisiilor de GES”, emis initial, daca modificarile sunt majore si verificarea afecteaza o mare parte a procesului de verificare;
- b) o forma simplificata, care sa faca referire doar la elementul verificat suplimentar, daca este vorba de un aspect punctual.

7.11.4. Organizatia va fi informata de catre verificatorul sef daca, pentru verificarea suplimentara va fi necesara o vizita la fata locului sau doar dovezi documentate .

## 8. CONFIDENTIALITATE

SRAC garanteaza confidentialitatea completa a informatiilor obtinute in timpul activitatilor de verificare GES, daca cerintele legale nu impun altfel.

Personalul angajat SRAC, precum si colaborator (verificatori / experti cu contract) semneaza si se angajeaza sa nu divulge informatii colectate in timpul procesului de verificare catre o terta parte fara autorizarea scrisa a organizatiei.

## 9. MANAGEMENTUL RECLAMATIILOR, APELURILOR SAU DISPUTELOR

### 9.1. PRINCIPII GENERALE PRIVIND RECLAMATIILE SI APELURILE

Orice client are dreptul să facă apel la deciziile procesului de certificare în cazul în care compania crede că a fost tratată incorect sau abuziv.

Reclamatia / Apelul este formulat în scris și înaintat la SRAC si pentru a fi luat in considerare trebuie sa contina urmatoarele elemente:

- a) date de identificare
- b) denumirea persoanei juridice;
- c) adresa, nr. telefon/fax, adresa e-mail;
- d) numele si prenumele persoanei care adreseaza reclamatia / apelul;
- e) calitatea acestuia;
- f) datele de identificare ale persoanei care adreseaza reclamatia / apelul;
- g) descrierea problemei întâlnite:
- h) data apariției acesteia;
- i) semnatura persoanei care adreseaza reclamatia / apelul;
- j) lista documentelor anexate/după caz

Durata de rezolvare a unei reclamatii sau apel nu ar trebui să depășească, în general, 5 zile de la primire.

Dacă, din motive obiective, aceste termen este depășit, se informează petentul privind stadiul apelului / reclamației, la solicitarea acestuia.

Depunerea reclamațiilor / apelurilor, investigarea acestora și decizia referitoare la apeluri nu trebuie să aibă ca rezultat nici o acțiune discriminatorie împotriva apelantului / reclamatului.

În cazul în care se pune problema ca subiectul reclamației și / sau rezolvarea sa să fie făcute publice, SRAC stabilește, împreună cu clientul și reclamantul, dacă acest lucru este necesar și dacă da, ce anume este făcut public.

## 9.2. TRATREA RECLAMAȚIILOR

Reclamațiile care se procesează se împart în 2 categorii:

- a) Referitoare la rapoartele de emisii GES verificate de SRAC sau la rapoartele de verificare întocmite de SRAC
- b) Referitoare la auditori / experți.

Alte eventuale informații care nu privesc aspectele de mai sus sunt considerate opinii transmise în urma dreptului la liberă exprimare, și nu obligă SRAC la procesarea lor sau darea vreunui răspuns.

Reclamațiile pot fi primite prin fax, poștă sau e-mail.

SRAC analizează dacă documentul primit se încadrează în categoriile menționate mai sus. În caz negativ, este informat reclamantul și sesizarea este arhivată

Dacă datele nu sunt suficiente pentru luarea unei decizii corecte, se solicita completarea lor.

Atat în situația în care reclamația este sau nu este justificată, SRAC stabilește răspunsul, care este transmis petentului .

Dacă reclamațiilor se referă la rapoartele de emisii GES verificate de SRAC sau la rapoartele de verificare emis de SRAC, se procedează astfel:

- a) se înregistrează reclamația
- b) se confirmă petentului primirea reclamației, doar dacă rezolvarea reclamației nu se rezolvă în 5 zile.
- c) se informează clientul despre reclamația primită și i se solicită punctul de vedere.

SRAC analizează reclamația, stabilește dacă datele sunt suficiente și în caz afirmativ decide dacă este întemeiată sau nu și în final stabilește modul de tratare și trimite răspunsul către client.

## 9.3. TRATAREA APELURILOR

Apelurile pot ajunge la SRAC prin poștă, prin fax, prin depunere directă la secretariatul SRAC, prin e-mail,

SRAC transmite apelantului o confirmare privind primirea apelului, cu excepția cazurilor când apelul are ca bază o sesizare a Autorității Competente.

SRAC analizează toate sursele documentate privitoare la subiect.

SRAC poate contacta apelantul, în funcție de caz, pentru completarea informațiilor și clarificări.

După obținerea tuturor informațiilor necesare, acestea sunt analizate și se comunica în scris apelantului punctul de vedere al SRAC cu privire la elementele sesizate, inclusiv motivele deciziei luate.

## 9.4. DISPUTE

9.4.1. În cazul în care clientul este nemulțumit de răspunsul primit, acesta poate contesta decizia SRAC.

9.4.2. Clientul își transmite punctul de vedere în scris la SRAC în cel mult 5 zile de la data la care s-a primit notificarea cu decizia respectivă.

- 9.4.3. În cel mult 5 de zile de la primirea contestației, SRAC are obligația de a stabili împreună cu clientul un Colegiu de Etică și Apel (CAp) formată din 3 persoane astfel:
- Una desemnată de client
  - Una desemnată de SRAC
  - Una desemnată de comun acord
- 9.4.4. CAp va face o investigație și analiză independentă, iar decizia sa va fi definitivă.
- 9.4.5. Costurile aferente investigației vor fi suportate de către client în cazul în care CAp constată ca nefondată contestația și dispune în favoarea SRAC.
- 9.4.6. În cazul în care CAp decide că este îndreptățită contestația și decide în favoarea clientului, toate cheltuielile legate de efectuarea investigației vor fi suportate de SRAC. Prin cheltuieli necesare investigației se înțeleg toate cheltuielile efectuate cu scopul de a dispune în cazul disputei (de ex, costurile CAp, plata martorilor, expertizele, etc.).
- 9.4.7. Dacă în urma rezoluției date de către CAp, clientul care a contestat apelul se considera nedreptățit, el se poate adresa instanțelor competente, declanșând un litigiu care va fi soluționat conform prevederilor legislației române în vigoare.

## 10. LITIGII

Orice controverse care pot apărea în executarea, aplicarea sau interpretarea prezentelor Reguli trebuie soluționate pe cale amiabilă. În cazul în care concilierea nu este posibilă, instanța competentă este Judecătoria sectorului 1 București.

## 11. ALTE PRECIZARI

SRAC face publice pe site [www.srac.ro](http://www.srac.ro), prin prezentul regulament, următoarele:

- descrierea detaliată a activității de verificare GES;
- cerințele normative referitoare la verificarea GES
- cerințele de verificare GES pentru clienții potențiali.

SRAC informează clienții, prin intermediul contractului, despre tarifele corespunzătoare verificărilor GES.

La cererea oricărei părți interesate, SRAC face publice informațiile referitoare la client și totodată se obligă de a confirma în scris, prin fax, e-mail sau telefonic – la cerere – validitatea unei certificări acordate.

În cazuri excepționale, la cererea clientului, accesul la anumite informații poate fi limitat.

SRAC poate pune la dispoziția unei terțe entități informații privitoare la client, numai cu acordul prealabil al acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

## 12. PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

12.1 Atunci când prelucrează date cu caracter personal în legătură cu prezentul contract, fiecare parte se obligă să se conformeze cu legislația aplicabilă privind protecția datelor cu caracter personal, incluzând, dar fără a se limita la, prevederile Regulamentului general privind protecția datelor ("GDPR") UE 2016/679, legislația de punere în aplicare și deciziile pe care autoritatea de supraveghere desemnată le poate emite în legătură cu acestea. Fiecare parte va divulga celelalte părți date cu caracter personal privind angajații, colaboratorii sau reprezentanții săi responsabili cu executarea prezentului contract. Aceste date pot consta în: nume prenume, poziție, număr de telefon, adresa de e-mail și în anumite cazuri CV-ul. Acolo unde legea prevede, fiecare parte care divulgă informații în legătură cu angajații, colaboratorii sau reprezentanții săi trebuie să se asigure că a luat măsurile necesare cu privire la informarea, prelucrarea, păstrarea sau eliminarea datelor cu caracter personal ale acestora la care face referire acest contract, așa cum este precizat în legislația respectivă.



PRIVIND DIVERSE VERIFICARI CU REFERIRE LA  
GAZE CU EFECT DE SERA (GES)

COD:  
SRAC-R-01-GES

Ed. 2

Rev. 0

12.2 Părțile iau cunoștință și convin ca fiecare parte să determine, în mod independent, scopul/scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal în legătură cu acest contract. Mai precis, părțile convin prin prezenta și confirmă că nu o să acționeze ca operatori asociați sau să fie într-o relație de tip operator-persoană împuternicită de operator, fiecare Parte acționând ca un operator de date independent pentru propria prelucrare a datelor în legătură cu prezentul contract, și niciuna dintre părți nu acceptă vreo răspundere pentru o încălcare de către cealaltă parte a legislației aplicabile.

12.3 SRAC se angajează sa păstreze confidențialitatea datelor cu caracter personal oferite de organizație si sa le utilizeze doar in scopul derulării activităților de evaluare a conformității (certificare, inspecție, verificare, expertiza tehnica etc.) cat si pentru a trimite informații si comunicări privind activități conexe (actualizări documente de referința, instruire, seminare, simpozioane, feed-back, conferințe, alerte etc). In anumite cazuri necesare derulării activității, comunicarea acestor date cu caracter personal se poate face si către terțe părți cum ar fi: organismul de acreditare, ministere, agenții de reglementare in diferite domenii, asociații din industrie (ex. IQNet), proprietarilor de scheme de certificare, către alte organisme de certificare (in cazul transferurilor sau auditurilor comune, sau al obligatiilor legale de comunicare) sau in cazurile cerute de lege.